

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Авлякулієва Мадіна Реалізація ідей національного виховання в процесі позаурочної роботи	6
Андренко Наталя Шляхи розвитку пізнавального інтересу молодших школярів засобом дослідницької діяльності	7
Бєлявцева Світлана Передумови формування емоційного інтелекту молодших школярів	8
Бієнко Юлія Музейна педагогіка як засіб розвитку комунікативної компетентності молодших школярів	9
Букрєєва Ганна Особливості формування пізнавальних універсальних навчальних дій у молодших школярів	10
Верещун Діана Гурткова робота як засіб розвитку творчих здібностей учнів початкових класів	11
Видиш Марія Аналіз практики формування навчальної дії контролю в молодших школярів	12
Єфименко Оксана Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки	13
Жуковська Ірина Моральне виховання молодших школярів в умовах воєнного стану: провідні ідеї та сучасні підходи	14
Клімова Тетяна Соціально-педагогічні проблеми взаємодії молодших школярів та медіа	15
Коваленко Ксенія Формування критичного мислення молодших школярів у позаурочній діяльності	16
Ковальковська Наталія Формування культури поведінки учнів молодших класів в освітньому процесі початкової школи	17
Кулакова Галина Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами мультимедіа	18
Лисун Світлана Шляхи формування патріотичних почуттів молодших школярів у позаурочній діяльності	19
Литвинова Інна Фольклор як засіб морального виховання молодших школярів	20
Малахай Лариса Казкотерапія в освітньому процесі початкової школи	21
Марілова Тетяна Особливості формування навчальної мотивації молодших школярів	22
Овчарова Діана Особливості формування моральних понять учнів початкової школи	23
Олійник Ірина Особливості формування адекватної самооцінки у молодшому шкільному віці	24
Петренко Юлія Особливості формування здорового способу життя учнів початкових класів	25
Півнєв Олександр Теоретичні засади патріотичного виховання молодших школярів у початковій школі	26
Попова Вікторія Формування культури поведінки молодших школярів у процесі дозвілєвої діяльності	27
Прозор Анастасія Практичні аспекти формування пізнавального інтересу учнів молодшого шкільного віку засобами дидактичних ігор	28
Проценко Олександра Віртуальні екскурсії як засіб навчання і виховання молодших школярів	29

Моральне виховання молодших школярів засобами авторської казки

Єфименко Оксана

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук Н. О. Агаркова

Молодший шкільний вік – один з найбільш сенситивних періодів формування моральних уявлень. У цей період дорослі є зразком, на який рівняється учень. Це, своєю чергою, ставить курс формуванню різних уявлень. Розвивати моральні уявлення дітей молодшого шкільного віку допомагає література, особливо дитяча література. Молодший школяр, читаючи про героїв та його вчинки, несвідомо формує певне ставлення до них, проявляючи ті чи інші моральні якості. Найбільш корисним можна вважати читання казок. У процесі роботи над казкою у учня формуються розумові операції, які сприяють оволодінню моральними поняттями (моральна свідомість), розвивають вміння емоційно виражати ставлення до людських вчинків (моральні почуття), а також удосконалюється вміння давати моральну оцінку своїй поведінці та поведінці оточуючих. За типом казки бувають авторські та народні. Авторські казки ще називають літературними. Літературна казка - це художній твір, який може бути написаний у прозовій чи віршованій формі, з фантастичним чи чарівничим сюжетом, що відбувається в реальному чи казковому світі, в якому можуть діяти як реальні, так і вигадані персонажі. Головною відмінністю цієї казки є наявність одного конкретного автора – людини, яка придумала всю казку.

Казки, запропоновані авторами для роботи з дітьми молодшого шкільного віку містять у собі знання з основних проблем морального виховання. Це, перш за все, проблеми совісті, добра і зла, вічної любові та відданості, жертвовності вміння прощати, сімейних цінностей, любові до близьких та своєї Батьківщини, поваги до пам'яті предків та шанування своїх батьків, послуху, знання традицій свого народу та родини.

Робота на уроках літературного читання може включати такі етапи: читання або слухання авторської казки з включенням музичних фрагментів; розгляд ілюстрацій та обговорення змісту авторської казки, з'ясування основної ідеї. А також ігри, драматизація, музично-рухова діяльність; організація художньо-продуктивної діяльності: малювання, ліплення, аплікації, конструювання на тему авторської казки.

Робота з авторською казкою включає такі форми та методи робіт: читання казок, їх переказ, переписування казок, обговорення поведінки героя та причин його успіхів чи невдач, театралізоване виконання казки, проведення конкурсу знавців авторських казок, виставка малюнків дітей по мотивам казок тощо. Для сприяння образному сприйняттю казок використовується ілюстративний матеріал. Вважаємо, що запропоновані форми та методи організації діяльності на матеріалі авторських казок забезпечить позитивний результат у формуванні моральних уявлень у дітей молодшого шкільного віку.

Отже, застосування авторських казок у процесі морального виховання молодших школярів вкрай необхідне в силу ефективності цього засобу виховання.